

Міністерство освіти і науки України
Інститут спеціальної педагогіки НАПН України

**ПРОГРАМА З КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ
РОБОТИ ДЛЯ ПОЧАТКОВИХ, 1-4 КЛАСІВ
СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ ІЗ
ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ**

Ритміка

початковий, 1-4 класи

Автор:

Бабяк О.О.

Київ – 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Заняття з ритміки в молодших класах спеціальної загальноосвітньої школи інтенсивної педагогічної корекції мають велике виховне і корекційне значення.

Ритміка – це система рухових вправ, побудованих на зв'язку рухів і музики. Вона є складовою частиною етичного й художнього виховання, сприяє гармонійному фізичному розвитку дітей, розвитку музичного слуху, музичної пам'яті, виразності рухів, ознайомлює дітей з музикою, танцями, піснями, вчить у рухах виражати характер музичного твору, танцювати, співати, грати на дитячих музичних інструментах.

Головна мета корекційно-розвиткової програми „Ритміка” в школі інтенсивної педагогічної корекції: розвинути інтерес до музично-ритмічної діяльності ; навчити адекватно сприймати засоби музичної виразності (особливо ритм, темп, динаміку), ритмічно рухатися у відповідності із загальним характером музики та художніми образами музичного твору.

Згідно з метою, програмою передбачені такі завдання: основні , корекційні, оздоровчі, освітні й виховні.

Основні завдання:

- формування рухових вмінь та навичок;
- формування пізнавальної активності;
- розвиток координації рухів, спритності, сили, витривалості;
- розвиток відчуття ритму;
- розвиток зорового аналізатора, слухового сприймання;
- удосконалення вмінь виконувати ритмічні образи в процесі сприймання та відтворення ритмічних малюнків;

- формування пізнавальної активності;
- розвиток емоційної та словесно-логічної пам'яті, довільної уваги, образної уяви, фантазії.

Корекційні і оздоровчі завдання:

- корекція правильної постави, ходи, грації, рухів;
- корекція порушень загальної та дрібної моторики;
- корекційний розвиток моторних функцій і дихання;
- корекційний розвиток особистості дитини із ЗПР.

Виховні завдання:

- виховання основних моральних якостей особистості, працелюбності, наполегливості у подоланні перешкод, охайності, вміння працювати самостійно і в колективі, вміння дотримуватися правил під час виконання ігор і вправ.

Відповідно до вимог Державного стандарту предмет „Ритміка” реалізовує зміст освіти (термін навчання, методику проведення уроків). За основу корекційно-розвиткової програми «Ритміка» взяті програми з фізкультури та музики початкових класів школи інтенсивної педагогічної корекції. Тому вчитель може користуватися вимогами, зазначеними у програмі з фізкультури для відповідного класу, та використовувати вивчені дітьми пісні і прослуховувати твори, зазначені в програмі з музики.

Корекційно-розвиткова програма має визначену структуру, яка складається з наступних розділів: I – кількість годин (зазначені для вивчення певної теми, розділу); II – зміст навчального матеріалу (назва розділу, теми); III– вимоги до знань і умінь учнів (визначаються знання, уміння і навички, які повинні бути сформовані в учнів на основі вивченої теми); IV – спрямованість корекційно-розвивальної роботи та очікувані результати (напрямки корекційно-розвивальної роботи, які

здійснюються під час вивчення певної теми і формування процесів рухової та пізнавальної діяльності (моторики, координаційних здібностей, сприймання, емоційної сфери, уваги, пам'яті, мислення,); Y- музичний матеріал (назва музичного твору та музичний супровід).

Змістом роботи на уроці ритміки є музично-ритмічна діяльність учнів. На заняттях ритміки і танцю вивчають ті елементи музичної діяльності, які найбільш природно і логічно виявляються в рухах.

Щоб виховати у дітей здібності до емоційного і цілісного сприймання музики, необхідно ознайомити їх із засобами музичної виразності і навчити рухатися в характері і темпі музики; точно починати і закінчувати рухи разом з музикою; передавати рухами динамічні відтінки музики; виконувати нескладні ритмічні малюнки, розрізняти і виконувати в рухах нескладні музичні тривалості, знати музичний розмір.

Музичний матеріал, що використовується на уроках, повинен бути художній, доступний дитячому розумінню та сприйманню. В кожному музичному прикладі повинен бути яскраво виявлений зміст музичного тексту, ознайомлення з яким входить у даний урок.

До початку проведення ритмічних вправ діти повинні прослухати музику. Їхню увагу слід зосередити не тільки на загальній виразності даного твору, а й на тих елементах ритму, які мають бути засвоєні на цьому занятті; звернути увагу на енергійний характер маршу, на м'яке плавне звучання вальсу, на поступове наростання або послаблення звучання.

До початку занять слід організувати дітей, створити бадьорий емоційний настрій, та під задалегідь підібрану, музику ввести дітей до залу. Як поставити дітей (колонами, лініями, у шаховому порядку) цілком залежить від досвіду керівника та від розміру приміщення, в якому проводиться заняття. Необхідно з перших уроків виховувати у дітей вміння швидко, без метушні знаходити свої місця, перевіряти інтервал, ставати в колону, швидко вирівнювати загальну лінію,

правильно приймати вихідне положення. Заняття в кожному класі доцільно починати з марширування. Потім можна переходити до ритмічних вправ, музичних ігор і танців.

На уроці з ритміки учитель повинен враховувати стан фізичного розвитку дітей і відносно до нього чергувати навантаження і відпочинок, напруження і розслаблення. Поступово учні фізично й емоційно звикають до збільшення напруження, мобілізують себе на тривалу мобільну діяльність, що сприятливо потім позначається на інших уроках

Заняття ритмікою сприяє нормалізації в'ялості м'язового тону чи, навпаки, неприродному його напруженню, поганій координації, незграбності рухів, що притаманне дітям із ЗПР.

Ритміка впливає не лише на розвиток рухів, а й на особистість дитини. Вона сприяє формуванню довірливої уваги, умінню керувати своїми рухами, орієнтуватися у різних ситуаціях, розвиває творчу уяву, сприяє формуванню позитивних якостей особистості, виховує у дітей уміння узгоджувати свої дії з колективом, активізує й організовує дітей із ЗПР. Рухи з музичним супроводом створюють благодійне підґрунтя для удосконалення таких психічних функцій, як мислення, мова, пам'ять, сприймання.

Учитель під час заняття повинен заохочувати найменші успіхи учнів, допомагати їм долати індивідуальні труднощі, терпляче, обережно ставитися до дітей. Неприпустима оцінка невдалих і помилкових рухів учнів, різкий чи підвищений тон звертання до дітей, зосередження уваги колективу на окремих учнях в разі їх невдач. Діти повинні відчувати радість від наданої їм можливості показати себе в русі, передати рухом свої відчуття, переживання, своє розуміння музичного образу.

Програма з ритміки для початкових класів школи інтенсивної педагогічної корекції розрахована на 68 годин на рік .

Програма з ритміки складається з чотирьох розділів:

- ритміко-гімнастичні вправи;
- ритмічні вправи з дитячими інструментами;
- імпровізація рухів на музичні теми, ігри під музику;
- народні танці і сучасні танцювальні рухи.

На кожному уроці програма здійснюється за всіма чотирма розділами. Однак, в залежності від мети і завдань уроку, на кожен розділ вчитель може використовувати різну кількість часу (на власний розсуд), маючи на увазі, що на початку і в кінці уроку повинні бути вправи на зняття напруги, на розслаблення, заспокоєння.

Ритміко-гімнастичні вправи

Зазвичай ці вправи використовують на початку уроку і вони є його організаційним моментом. До таких вправ відноситься ходьба, що є природним ритмічним рухом. Діти повинні навчитися координувати темп і характер своїх рухів з темпом і характером музичного супроводу, починати рух тільки після музичного вступу, якщо такий є, або за командою керівника. Також до них відносять біг, підскоки з оплесками в долоні й без них, перенесення предметів.

Підготовчі вправи допомагають правильно приймати вихідне положення, укріплюючи окремі групи м'язів і розвиваючи рухливість суглобів.

У дітей молодшого шкільного віку недостатньо розвинуті м'язи ніг і спини, вони швидко втомлюються, їм важко довгий час зберігати правильну поставу, підтягнутість. Зайве фізичне навантаження негативно впливає на дисципліну в класі, діти стають неуважними, у них зникає інтерес до занять. Тому рекомендуємо урізноманітнювати ритміко-гімнастичні вправи, надавати їм ігровий характер, складніші поєднувати з легшими, намагатися, щоб на уроці була активна, дружня, весела атмосфера. Найголовніше, щоб вправи, які вивчаються, сприяли правильному формуванню

дитячого організму (зміцнення м'язів шиї, плечового поясу, рук і ніг, тулуба, спеціальні вправи для вироблення постави) та розвиткові основних рухових навичок (вправи на розвиток рівноваги, динамічної і статичної координації). До них відносять стрибки через палицю, присідання, повороти на пальцях, біг з перешкодами.

В цій роботі доцільно використовувати м'ячі, кулі, прапорці та інші предмети. Також можуть бути використані гімнастичні лави, шведська стінка тощо. Дітей слід привчати до організованого й бережливого поводження з приладдям, запобігати втомі під час наростаючого навантаження, а також дисциплінованості під час виконання вправ.

Ритмічні вправи з дитячими музичними інструментами

Вправи з дитячими музичними інструментами корисні для розвитку відчуття ритму, слухової уваги, підвищують швидкість реакції, розвивають здібність диференціювання на слух, дають широкі можливості для активного, творчого розвитку всіх учнів.

Використовуються такі музичні інструменти – барабани, бубни, а також будь-які інші інструменти, що звучать, - брязкальця, дудки, дзвіночки, ложки, хлопавки, металофони, гра на яких сприяє розвитку координації, виробленню точності й ритмічності рухів рук.

Спочатку діти ознайомлюються з кожним інструментом окремо і його можливостями, вчать поводженню з інструментом. Потім вони вчать спільно починати і закінчувати звучання, передавати динамічні відтінки, чергувати тривалості звучання і пауз, чергувати темп. Ці вправи багаторазово повторюються, їх складність поступово підвищується, навички поводження з інструментом і відчуття ритму поступово розвиваються.

У міру оволодіння інструментами стає можливим їх комбіноване використання, створення ансамблів і оркестрів. Гра в оркестрі вимагає від дітей певних вмінь. Діти, граючи на одній групі інструментів, виконують просту мелодію, яка

складається з 2-3-х звуків, що увесь час повторюються. Діти, які грають на іншій групі інструментів, виконують нескладний ритм.

Можна використовувати вправи, в яких діти повторюють на інструменті ритмічний малюнок, відтворений учителем чи однокласниками, самі створюють ритмічні малюнки. Спільне прослуховування і передача ритму підвищує увагу учнів і почуття відповідальності перед товаришем за свою участь у спільному виконанні.

Вправи з дитячими музичними інструментами краще виконувати після ритміко-гімнастичних вправ, щоб дати можливість учням відпочити від фізичного навантаження.

У вправах з інструментами, що звучать, діти активно залучаються до мистецтва, вчать виражати себе в ньому, брати участь у спільному виконанні творів.

Імпровізація рухів на музичні теми, ігри під музику

Сюди відносяться вправи, які містять рухи наслідувального характеру чи розкривають зміст музичної п'єси або пісні, а також вільні форми руху, самостійно обрані дітьми з метою передачі власного емоційного сприймання музичного образу.

Діти правильно й виразно рухаються, якщо вони заздалегідь ознайомилися з музикою, вчитель в короткій бесіді допомагає зрозуміти зміст пісні, характер твору цілому і окремих його частин, тем, тобто сприяє уяві дітей, збуджує їх емоційну пам'ять, але рухів не підказує. За необхідності вчитель може допомогти у такій, наприклад, формі: ввести конкретний образ. „Ми йдемо до зоопарку”, „Коник скаче галопом”. Такі образи викликають у дітей зацікавленість, рухи стають більш виразними. У цих вправах долається скутість учнів, підвищується здатність пристосувати свої дії до наявних умов, ситуацій, зростає усвідомлення відповідальності за свої дії перед іншими учнями.

Старанно дібраний музичний матеріал допоможе створити певний характер образу і знайти правильний ритм. Лише за такої умови діти зможуть виконувати такі наслідувальні рухи, як наприклад, „дерева під вітерцем”, „політ птахів” та ін., чи брати участь в іграх „За роботу лісоруби”, „Вітер колише дерева”, і т. ін., чи вільно зображувати дії: „Стрибає зайчик”, „Гра в сніжки”, та ін. З роками діти набувають здатності до сценічної діяльності під музику. Спочатку вчитель ділить дітей на групи, знайомить з твором дво-, три частинної форми, чи з твором, який вміщує в себе декілька різнохарактерних тем. Потім з’ясовує з дітьми, як вони зрозуміли характер кожної частини, теми. Після цього кожна група учнів може виконувати під музику різні дії, що розкривають ту чи іншу сценічну ситуацію, наприклад, „Ведмідь і діти”, „Птахи і клітка”. На наступному етапі можливий розподіл ролей, що примушує дитину вживатися в той чи інший образ, керувати своєю поведінкою, підкоряти себе правилам гри. Це стосується і інсценування пісень та казок. Наприклад: пісні „Курчата та яструб”, казки „Ріпка”, „Рукавичка”.

Народні танці й сучасні танцювальні рухи

Елементи танцю й танцювальні комбінації є вступом до вивчення комбінації танців. Учні розучують окремі елементи різних танців, виконують їх на місці, з просуванням у різних напрямках, шикуються парами, по колутощо.

Танцювальні комбінації – це не випадковий набір танцювальних вправ. Вони мають бути частиною одного з намічених для розучування танців. Необхідно вимагати від учнів досконалого виконання всіх розучуваних танців, вимагаючи від них не тільки точного знання танцювальних рухів і фігур, а й краси, виразності виконання. Учні повинні відчувати загальний характер і темп танцю, його зміст, досягати плавності і м’якості рухів, життєрадісності і легкості.

Дуже важливо роз'яснити дітям особливості характеру і стилю тих танців, які складено на народній хореографічній основі. Багато танцювальних рухів (наприклад, па польки, галопу, па- де- баск) властиві танцям багатьох народів. Учні повинні знати особливості манери виконання цих рухів у даному танці.

Вивчення танців можна починати тоді, коли учні добре ознайомлюються з усіма елементами розучування танцю, щоб їхня увага була звернена не тільки на техніку виконання, але й на передачу змісту і виразності.

Танцювальні вправи необхідні для всіх вікових груп. Вони сприяють розвитку танцювальних здібностей, виробляють поставу, гнучкість, координацію рухів.

До навчального плану спеціальної школи інтенсивної педагогічної корекції включено два уроки ритміки на тиждень.

Для уроків ритміки учні повинні мати тапочки і гімнастичну форму, яку можна замінити костюмом для занять в хореографічних гуртках.

Уроки треба проводити в спеціально обладнаному приміщенні, яке відповідає санітарно-гігієнічним вимогам. У приміщенні має бути музичний інструмент, гімнастична лава, шведська стінка, стільці для відпочинку дітей та для сидячих вправ, бажано килим чи індивідуальні килимки. Обладнання, необхідне для уроків ритміки: м'ячі і кулі різних розмірів і різного кольору, прапорці, стрічки, хустинки, обручі, булави, кеглі, скакалки, гімнастичні палиці, брязкальця, дудки, дзвіночки, барабани, бубни, ложки, хлопавки і т. ін. В кількості, приблизно до 16-20 інструментів чи предметів, тобто для кожного учня.

Підготовчий клас
64 години (2 години на тиждень)

№ П/п	К- сть го д ин	Зміст навчального Матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно- розвивальної роботи та очікувані результати	Музичний матеріал
1	2	3	4	5	6
	4	<p>Пропедевтичний період.</p> <p>Ознайомлення з навчальним приміщенням (ознайомлення з розташуванням назвами об'єктів (магнітофон, програвач, музичний інструмент) та обладнання для</p>	<p>Учень:</p> <p>- називає і визначає розташування: музичних об'єктів та обладнання в залі; знаходить своє робоче місце;</p>	<p>Формування загального уявлення про заняття ритмікою.</p> <p>Розвиток уявлень про розташування предметів у залі, та обладнання, що використовуються на уроці.</p>	

		<p>занять з ритміки.</p> <p>Орієнтація в просторі, де проводяться заняття.</p> <p>Одяг і взуття для занять ритмікою.</p> <p>Основні правила поведінки та безпеки на заняттях з ритміки.</p> <p>8. Теоретичні</p>	<p>- орієнтація в залі;</p> <p>- розуміє, чому –заняття з ритміки потрібно проводити у спеціальному одязі та взутті;</p> <p>- може перелічити основні правила поведінки на заняттях з ритміки; дотримується правил безпеки в залі (за підказкою вчителя).</p>	<p>Розвиток просторової пам'яті на основі запам'ятовування правил поведінки у залі та правил безпеки з навчальними предметами.</p> <p>Формування зосередженості і організованості.</p> <p>Розвиток уміння дотримуватися санітарно-гігієнічних норм (провітрювання приміщення).</p> <p>Формування почуття відповідальності.</p>	
--	--	---	---	--	--

	<p>заняття:</p> <p>Загальне ознайомлення з предметом ритміки, основні складові ритміки, значення ритміки для школярів.</p> <p>Основні способи користування навчально-дидактичним матеріалом.</p> <p>Ознайомлення з назвами частин тіла</p>	<p>- може розповісти, що вивчається на заняттях з ритміки, її головні складові (музика+ритм+рух) і для чого необхідно дітям займатися ритмікою;</p> <p>- знає як поводитися з предметами та обладнанням, які використовуються на заняттях (за нагадуванням вчителя)</p> <p>- знає назви частин тіла та напрямками, в яких вони можуть рухатися;</p>	<p>Уточнення уявлень про предмет ритміки та її головні складові.</p> <p>Конкретизація способів користування предметів та обладнання.</p> <p>Уточнення знань про назви частин тіла та напрямками, в яких вони можуть рухатися.</p>	
--	---	---	---	--

		та напрямами, в яких вони можуть рухатися.			
--	--	--	--	--	--

	<p>Ознайомлення з основним інтервалом розташування один щодо одного (*при шикуванні в лінію на відстані витягнутих рук в сторони, тощо).</p> <p>Ознайомлення з характером музичних творів (весело-сумно), темпом їх виконання (швидко - повільно) та динамікою (голосно-тихо).</p>	<p>- знає основний інтервал розташування один щодо одного (*при шикуванні в лінію на відстані витягнутих рук в сторони, тощо);</p> <p>- розрізняє характер музики (веселий-сумний), її темп (швидкий-повільний),</p> <p>- помічає зміни в силі звучання (голосно-тихо);</p> <p>- впізнає музику за жанром (марш, танок, колискова);</p>	<p>Уточнення поняття про основний інтервал розташування один щодо одного.</p> <p>Конкретизація понять: характер музики, темп та динаміка.</p> <p>Уточнення поняття музичний жанр.</p>	
--	--	---	---	--

		Музичним жанром			
--	--	-----------------	--	--	--

(що можна

робити під

певну музику –

		<p>колискову, марш, танець).</p> <p>Ознайомлення з високими та низькими звуками.</p>	<p>- розрізняє високі та низькі звуки та зіставляє їх із музично-руховим образом (високі звуки – мишка, зайчик; низькі звуки – ведмідь, слон).</p>	<p>Розвиток фонематичного слуху, довільної уваги.</p>	
2.	24	<p>Музично-ритмічні рухи</p> <p>Підготовчі вправи на "Шикування в колону", "Шикування в лінію" з дотриманням відповідного інтервалу та за командою вчителя.</p>	<p>Учень:</p> <p>– виконує шикування та перешикування (за підказкою вчителя) та за основною командою вчителя.</p>	<p>Виправлення помилок , пов'язаних з шикуванням та перешикуванням та дотриманням відповідного інтервалу між учнями.</p>	<p>„Марш”. (муз. Ю. Соколовського)., „Марш”.(муз. М. Жербіна.).</p> <p>Ходьба: „Пісня Віні-Пуха” (муз.</p>

		Ритмічна ходьба,	— рухається під музику	Розвиток і корекція основних	
--	--	------------------	------------------------	------------------------------	--

		<p>легкий біг, дрібний крок, легкі підскоки, плавні рухи рук під музику</p>	<p>кроком і бігом. Виконує плавні рухи рук під музику.</p>	<p>рухів, координаційни х здібностей, рухової ритмічності; . Розвиток, корегування дихання під час рухів. Розвиток контролю за дотриманням правильно ї постави, у процесі руху. Виховання в учнів організованості та зосередженості, точного виконання інструкцій учителя.</p>	<p>Вайнберга, сл. Б. Заходера)., Біг: "Біг" (муз.О. Тилічеєвої), Стрибки: „Дощик" (муз. К. Мяскова), „У траві сидів коник" (муз. В. Шаїнського, сл. М. Носова), Плавні рухи: „Вальс" з кінофільму „Здрастуй, Москва" (муз.А. Лепіна).</p>
--	--	---	---	--	--

3.	28	<p>Ігри, танці</p> <p>Заміна рухів відповідно до навчальних завдань і музики.</p> <p>Ритмічні оплески у долоні. Розрізнення динамічних контрастівзвучання (голосно-тихо, швидко-повільно, високо-низько)</p> <p>Відображення контрастності звучання зміною</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонструє навички правильного виконання рухів; - має уявлення про відповідність рухів і музики; - проплескує в долоні ритмічний малюнок музики; - розрізняє динамічні контрастні звучання (голосно – тихо, швидко – повільно, високо – низько); - відчуває і відображає в рухах контрастові зміни в звучанні музичних творів; 	<p>Розвиток плавності рухів, укріплення м'язів рук та ніг;</p> <p>Розвиток фонематичного слуху, довільної уваги,</p> <p>Розвиток почуття ритму, такту;</p> <p>Розвиток слухової уваги, зосередженості</p> <p>Розвиток вміння емоційно реагувати на рухові дії.</p> <p>Корекція рухових дій, відповідно до музичного матеріалу.</p>	<p>Укр. Народна мелодія, (обр. М. Різоля).</p> <p>на зміну музичної динаміки (голосно-тихо): «Де ж наші ручки?», муз. Т. Ломової;</p> <p>Контрастів звучання: «Гроза», муз. О.Тилічеєвої, «Матусині колискові», муз. М. Фріденсона; на зміну темпу (швидко-повільно) «Український танець», муз. М. Сільванського, «Канава», рос. нар. танець, обробка Л. Кауфмана; «Котик захворів»,</p>
----	----	---	--	--	---

		рухів,			
--	--	--------	--	--	--

		<p>Рух танком у великому колі, малому колі, Спокійний танцювальний крок, елементи найпростіших танцювальних рухів руками, ногами.</p> <p>Вільний імпровізованого характеру під танцювальну музику.</p> <p>Слухання музичних творів у виконанні дорослих.</p>	<p>розрізняє поняття велике коло, мале коло; рухається в повільному хороводі;</p> <p>виконує спокійний танковий крок; виконує елементи найпростіших танцювальних рухів;</p> <p>виконує вільний рух імпровізованого характеру під танцювальну музику.</p> <p>слухає музичні твори у виконанні дорослих.</p>	<p>Формування поняття «велике, мале коло»,</p> <p>Розвиток танцювальних здібностей.</p> <p>Розвиток творчої активності та фантазії, які допомагають включатися в колективну діяльність.</p> <p>Розвиток</p>	<p>«Котик видужав», муз. О. Гречанінова;</p> <p>«Веселий танок», укр. нар. мелодія «Гречаники», в малому колі, муз. Т. Шатенко;</p> <p>«Півник», латин. народ. пісня, обробка В. Зимицького;</p> <p>«Ластівочка», вірмен. народ. мелодія, «Микита», білорус. народ. мелодія, обр. С. Полянського; «Зайчики», муз. Т. Шатенко.</p> <p>«На конику», муз. Гречанінова;</p> <p>«Зозуля», муз і сл. Я. Степового, «Котику сіренький», укр.. народ. пісня,</p>
--	--	--	--	---	---

		Супровід звучання творів вільною грою на інструменті типу брязкальця.	- може супроводжувати музичні твори вільною грою на інструменті типу брязкальця.	Розвиток відчуття ритму, підвищення уваги, швидкості реакції. Розвиток здібностей диференціювання на слух	обр. Я. Вериківського; укр. народ. дит. пісні: «Дибидиби», «Сорока-ворона».
--	--	---	--	--	---

Вимоги до знань та вмінь учнів на кінець навчального року:

Учень:

ЗНАЄ:

- знає основні правила поведінки в залі;
- знає терміни: голосно-тихо, швидко-повільно, весело-сумно;
- знає поняття коло (велике, мале);

УМІЄ:

- уміє виконувати елементи найпростіших танцювальних рухів;
- уміє регулювати дихання відповідно виконуваній вправі.

I-й клас
68 годин (2 години на тиждень)

1	2	3	4	5	6
1.	4	<p>Теоретичні знання:</p> <p>Значення ритміки для загального та сенсорного розвитку школярів.</p> <p>Закріплення уявлення про місцезнаходження та назви об'єктів, обладнання, реквізит, що використовуються на уроках ритміки.</p> <p>Закріплення правил поведінки у залі..</p>	<p>Учень:</p> <p>- розповідає про значення ритміки для дитячого організму;</p> <p>- самостійно називає місцезнаходження та назви об'єктів, обладнання, реквізиту, що використовуються на уроках ритміки.</p> <p>- знає, може розказати правила поведінки та техніки безпеки при виконанні вправ (за</p>	<p>Формування загального уявлення про заняття ритмікою.</p> <p>Організація уваги, зосередженості, розвиток просторової пам'яті</p> <p>Розвиток довготривалої пам'яті</p> <p>Формування почуття</p>	

				відповідальності	
--	--	--	--	------------------	--

			опомогою вчителя);		
2.	18	<p>Ритміко-гімнастичні вправи</p> <p>Основні рухи під музику на 2/4, 4/4: ходьба, біг, стрибки</p> <p>Своєчасне виконання початку і закінчення руху одночасно з початком і закінченням музики</p> <p>Передача в русі різного характеру музики (бадьорий, веселий,</p>	<p>Учень:</p> <p>- виконує основні рухи: під музику на 2/4, 4/4: ходьба, біг, стрибки</p> <p>- виконує початок і закінчення руху одночасно з початком і закінченням музичної фрази</p> <p>- знає терміни: характер музики (бадьорий, веселий, ний), різну силу звучання</p>	<p>Збагачення рухового досвіду дітей шляхом опанування різноманітних вправ</p> <p>. Корекція недоліків ходьби, бігу, стрибків.</p> <p>Розвиток емоційно-вольової сфери вміння регулювати власні емоції, співвідносити їх з музичним матеріалом.</p> <p>Розвиток загальної моторики. Формування</p>	<p>Ходьба:</p> <p>«Марш», муз. В. Дешевова, «Марш», муз. І. Кішко; »Спокійна ходьба», муз. Т. Ломової»;</p> <p>Біг:</p> <p>«Біг», укр.. народ. мелодія, обр. М. Йорданського;Стрибки:</p> <p>«У траві сидів коник», муз. В. Шаїнського, сл. М. Носова;</p> <p>змінювати рухи зі зміною характеру музики «Ой вулиця, вулиця широка», рос.</p>

				уявлення про характер і темп, що	
--	--	--	--	-------------------------------------	--

		<p>сумний), різної сили звучання (голосно-тихо), розрізняє звукову висоту (високо-низько), різного темпу (помірно, швидко, повільно).</p> <p>Ходьба стройовим чи м'яким кроком, на п'ятках чи носках та ін.</p> <p>Ходьба (біг) один за одним по одному і врозсип,</p> <p>з</p>	<p>лосно-тихо), розрізняє: звукову висоту (високо-низько), -темп музики і рухи швидко, повільно, омірно);</p> <p>- відчуває зміни звучання музики і передає їх зміною руху;</p> <p>- Розуміє команди вчителя і намагається точно їх відтворити ;</p> <p>- вміє ходити (бігати) один за одним по одному і врозсип, з шикунням в колону по одному, в шеренгу, в коло –</p>	<p>передаються музикою та вміння передавати їх в русі.</p> <p>Виховання спостережливості, уважності, швидкості реакції, удосконалення здібностей до слухового диференціювання.</p> <p>Розвиток просторового уявлення.</p> <p>Розвиток уміння ходити, стрибати, бігати.</p> <p>Розвиток швидкості, спритності, гнучкості.</p>	<p>народ. мелодія, обр. Л. Ломової;</p> <p>передача в русі сили звучання «Жайворонок», муз. М. Глінки, «Колискова», муз. О. Гречанінова»;</p> <p>передача в русі різного темпу «Вальс», муз. Р. Гліер, «Український танець», муз. М. Сільванського, «Етюд» Ю. Соколовський; «Спокійна ходьба», муз. Т. Ломової; «Марш» муз. Ю.Рожавської; «Йшло телятко», сл. М. Чопик, муз.В. Войнарського; «Марш», муз. В. Дешєвова.</p>
--	--	--	---	--	--

		використанням усього простору приміщення; з			
--	--	---	--	--	--

		<p>наступним шикуванням в колону по одному, в шеренгу, коло – відповідно до зміни звучання музики.</p> <p>Виконання під музику загальнорозвиваючих вправ, (які містяться у програмі з фізкультури), з використанням предметів та без них.</p>	<p>відповідно до зміни звучання музики.</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає поняття колона, шеренга, коло; - вміє шикуватись в колону, шеренгу, коло, знаходить своє місце в них; <p>-виконує загальнорозвиваючі вправи з предметами і без них під музику на 2/4, 4/4; дотримується вказівок вчителя при виконанні вправ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконує вправи з м'ячем: кидання, підкидання, 	<p>Розвиток уваги, координації та точності рухів засобами загальнорозвивальних вправ під час виконання гімнастики.</p> <p>Розвиток координаційних здібностей засобами вправ з</p>	<p>«Марш» з кінофільму «Весна» муз. І.Дунаєвського; «Канова», рос. Народ. Пісня, обр. Л. Кауфмана.</p> <p>«Спіймаймо м'яч», муз. К. Мяскова, «Передача м'яча», муз. С. Сосніна.</p>
--	--	---	---	---	---

		Вправи з м'ячем: кидання, підкидання, ловіння, качання,	ловіння, качання,	м'ячем, обручем, скакалкою.	
--	--	--	-------------------	-----------------------------	--

		передача, перекочування та ін. З м'ячем різної величини. Вправи з обручем, скакалкою у супроводі музики.	передача, перекочування; - виконує вправи з обручем, скакалкою у супроводі музики.		«Вертушка», укр.. народ. мелодія муз. Я. Степового; «Скік-скок» сл. М. Чопик, муз. В. Войнарського.
3.	12	Ритмічні вправи з дитячими музичними інструментами Ознайомлення з барабаном, брязкальцями і подібними до них 2-3 інструментами (кожного окремо) для передачі сильної і слабких долей у знайомих музичних	Учні: - має уявлення про зовнішній вигляд і звучання дитячих інструментів; - знає поняття сильна та слабка долі;	Формування уявлень про зовнішній вигляд і звучання дитячих інструментів Розвиток емоційно-вольової сфери - вміння регулювати свої емоції. Розвиток фонематичного слуху.	«Барабанщик», муз. Г. Гриневича, сл. О. Благініної, укр.. народ. промовки «Іди, іди дощику», «Гоп-гоп», «Пташки дзьобають», муз. О. Телічеської.

		<p>творах.</p> <p>Повторення даного ритмічного малюнка і передача на інструменті простих пісенних ритмів.</p>	<p>- повторюють на дитячому інструменті найпростіші ритмічні малюнки.</p>	<p>Розвиток та корекція загальної та дрібної моторики., відчуття ритму;</p> <p>Розвиток відчуття ритму, підвищення уваги, швидкості реакції.</p> <p>Розвиток здібностей диференціювання на слух</p>	
4.	16	<p>Імпровізація рухів на музичні теми, ігри під музику</p> <p>Засвоєння вільного природного руху під чітко, ритмічно організовану музику.</p> <p>Засвоєння зміни напрямку чи форми</p>	<p>Учні:</p> <p>- рухається під чітко ритмічно організовану музику.</p> <p>- знає зміни напряму чи форми руху відповідно до</p>	<p>Розвиток зорового сприймання, фонематичного слуху.</p> <p>Розвиток почуття ритму, такту.</p> <p>Розвиток емоційної сфери - вміння регулювати свої</p>	<p>«Тепловоз», муз. А. Філіпченка, сл. Т. Волгіної,</p> <p>«Зайчики» муз. О. Тилічеєвої,</p> <p>«Півник», лат. Народ. Пісня,</p>

		<p>руху відповідно до зміни темпу чи гнучкості звучання музики.</p> <p>Визначення сильних і слабких долей такту і вільне передавання їх ритмом, оплесками у долоні та іншими формами руху.</p> <p>Найпростіші наслідувальні рухи під музику.</p> <p>Ігри під музику, ігри типу естафет з мячем, обручем, ігри зі співом.</p>	<p>зміни темпу чи гнучкості звучання музики;</p> <p>- визначають сильні і слабкі доли такту і вільно передають їх ритмом, оплесками та іншими формами руху;</p> <p>- виконують найпростіші наслідувальні рухи;</p> <p>- пам'ятають назви і правила декількох ігор; вміють діяти з дрібними предметами;</p> <p>- виявляють ініціативу, рішучість, колективізм.</p>	<p>емоції.</p> <p>Корекція та вміння сприймати на слух.</p> <p>Формування почуття колективізму, рішучості, розвиток власної ініціативи.</p> <p>Подолання скутості учнів, підвищення здатності пристосовувати свої дії до наявних умов, ситуацій.</p> <p>Формування почуття відповідальності за свої дії</p>	<p>обр. В. Зимницького;</p> <p>«Полька», муз. В. Локтева;</p> <p>Марш», муз. І. Дунаєвський.</p> <p>«Колискова», муз. О. Телічеєвої, «Маленький жарт» муз В. Селіванова, «Полька», муз . А.Мухи.</p> <p>«Танцюючі черепахи», сл. М. Чопик, муз. В. Войнарського;</p> <p>«Пташки та клітка» муз. Л. Кауфмана, «Спіймаймо м'яч» муз. К. Мяскова,</p> <p>«Горобчики та кіт» муз К. Мяскова,</p>
--	--	--	---	---	--

				перед іншими учнями.	
5.	18	<p>Народні танці і сучасні танцювальні рухи</p> <p>Прості танцювальні рухи: простий крок – м'який, перекатний, гострий, з високим підніманням стегна, на напівпальцях, ступаючи на всю стопу.</p> <p>Біг на напівпальцях. Притупування однією ногою з оплесками в долоні.</p>	<p>Учень:</p> <p>знає прості танцювальні рухи, вміє їх виконувати;</p> <p>- виконує простий крок – м'який, перекатний, гострий, з високим підніманням стегна, на напівпальцях, ступаючи на всю стопу;</p> <p>- виконує біг на напівпальцях, притупування однією ногою з оплесками в долоні.</p>	<p>Формування постави, гнучкості, координації рухів.</p> <p>Розвиток танцювальних здібностей.</p> <p>Розвиток емоційної сфери - регуляції власними емоціями.</p> <p>Розвиток темпоритмічного відчуття. Узгодження рухів з музичним супроводом.</p>	<p>«Потупаємо-покрутимось» на рос. народ. мелодію «Ой вулиця, вулиця широка» , обр. Т. Ломової, «Пружини», рос. народ. мелодія, обр. Т. Ломової, «Туп-туп веселонько» укр..</p> <p>народ. мелодія, обр. М.Різоля, «Вертушки» укр..</p> <p>народ. мелодія, обр. Я. Степового, «Полька» муз. П. Чайковського, «Дитяча полька» муз. М. Глінки; «Три</p>

					білих коня», муз. Є. Крилато ва, сл. Л. Дербеньова.
--	--	--	--	--	--

		<p>Кружляння через праве плече з піднятими руками, кружляння парами – на місці і в русі.</p> <p>Приставний і перемінний кроки вперед, вбік, назад.</p> <p>Кроки галопу – прямий, боковий. Перемінний крок. Основний крок місцевого народного танцю.</p> <p>Розучування танців, за показом.</p>	<p>- знає сторони „право”, „ліво”, виконує кружляння (за допомогою вказівок вчителя);</p> <p>- знає напрями вперед, вбік, назад;</p> <p>- виконує приставний і перемінний кроки, крок галопу (прямий, боковий);</p> <p>- бере участь в 4-5 танках.</p>	<p>Розвиток ритмічного, чіткого та виразного виконання танцювальних рухів.</p> <p>Корекція правильно ї постави.</p> <p>Корекція правильної ходи, подолання моторно ї напруженості.</p> <p>Розвиток танцювальних здібностей.</p>	<p>«Український народний танець» обр. В.Зимницького; укр. народ. мелодія «Гречаники».</p> <p>«Туп-туп веселонько», укр.. народ. мелодія, обр. М. Різоля; «Полька», муз. Б. Сметани;</p> <p>«Гопачок», укр.. народ. Мелодія, обр. М. Раухвергера; «Танок маленьких каченят», муз. Т. Вернер, сл. Ю. Ентіна; «Чебурашка», муз. В.</p>
--	--	--	---	---	---

					Шаїнського, сл. Є. Успенського.
--	--	--	--	--	------------------------------------

Вимоги до знань та вмінь учнів на кінець навчального року:

Учень:

ЗНАЄ:

-знає групи ритмічних вправ;

-знає терміни: голосно-тихо, високо-низько, характер, темп музики і рухи (швидко, повільно, помірно)

- знає назви простих танцювальних кроків;

УМІЄ:

-уміє виконувати основні рухи і загальнорозвиваючі вправи з предметами і без них під музику;

-уміє повторювати на дитячому музичному інструменті найпростіші ритмічні малюнки;

-уміє виконувати наслідувальні рухи;

2-й клас

68 годин (2 години на тиждень)

1	2	3	4	5	
1.	4	Теоретичні заняття: Повторення раніше вивченого.			
2.	18	Ритміко- гімнастичні вправи Удосконалення навичок правильного виконання основних рухів під музику на 2/4, 4/4 – ходьби, бігу, стрибків, підскоків. Збереження і швидка зміна темпу і характеру руху зі зміною темпу чи	Учень: - виконує основні рухи під музику на 2/4, 4/4 – ходьбу, біг, стрибки, підскоки. - знає терміни, які визначають: зміни темпу, характер музики; - зберігає і швидко замінює темп і характер руху із заміною темпу чи характеру музики;	Зміцнення м'язів шиї, плечового поясу, рук і ніг, тулуба. Уточнення термінології, корекція сприймання темпу і характеру музики. Корекція слухової уваги. Коригування реакції на своєчасну зміну засобів	Ходьба: «Канава» рос. народ. пісня, обр. Л.Кауфмана, «Марш» муз. Ю.Рожавської, «Марш» з кінофільму «Весна» муз. І.Дунаєвського, Біг: «Побігали-потупотіли», муз. Л. Бетховена, «Пісня паровозика», муз.Ю. Юрловського, сл. Г. Сап гир і Г. Цифрової, «Біг», муз. Т. Ломової, «На конику», муз. В. Вітліна, «Побігаємо-

				музичної виразності.	
--	--	--	--	----------------------	--

		<p>характеру музичного супроводу.</p> <p>Включення в рух одночасно з початком звучання музики і припинення руху із закінченням музики. Рухи і вправи, які вимагають уваги і координації руху рук і ніг.</p> <p>Ходьба, біг в колоні по одному, парами, по чотири – з дотриманням дистанції, врозсіп.</p> <p>Біг між предметами (не торкаючись їх, не</p>	<p>- включається в рух одночасно з початком звучання музики і припиняють рух із закінченням;</p> <p>- шикуються в колони по одному, парами, по чотири;</p> <p>- дотримується дистанції;</p> <p>- виконує біг між предметами;</p> <p>- знає терміни, пов'язані з перешиккуванням, дотримується відповідної дистанції відносно один до одного;</p>	<p>Розвиток спостережливості, уважності, швидкості реакцій на відповідні зміни темпу і характеру музики.</p> <p>Розвиток координації рухів, рівноваги.</p> <p>Виховання дисциплінованості</p> <p>Корекція просторової орієнтації.</p> <p>Уточнення назв термінів, пов'язаних зі змінами рухів та правил ходьби, бігу з різною кількістю дітей.</p>	<p>пострибаємо», муз. С. Сосніна.</p> <p>Стрибки: «У траві сидів коник», муз. В. Шаїнського, муз. М. Носова, «Пострибаємо», муз. Т. Ломової, «М'ячики», муз. М. Сатуліної, «Хто краще стрибає», муз. Т. Ломової.</p> <p>Шиккування: «Марш», муз. Е. Парлова; «Марш», муз. М. Богословського.</p> <p>ходьба: «Ох рано, встає охрانا», муз. Г. Гладкова, сл. Ю. Ентіна; «Марш», муз. Ф. Надененко.</p> <p>Біг: «Біг», муз. О. Тилічєєвої, «Пісня паровозика», муз. Ю. Юрловського, сл. Г. Сапгир, Г.</p>
--	--	--	--	--	--

					Цифрові.
--	--	--	--	--	----------

	<p>наштовхуючись на а товаришів). Перешикуння на ходу в колоні, зміна напряму руху із зміною мелодії, знаходження відповідного місця в приміщенні. Чітке і ритмічне виконання під музику загально розвивальних вправ, зазначених у програмі з</p>	<p>- знає правила бігу між предметами - знаходять потрібне місце в залі, відповідно до перешикуння та зміни напрямку руху колони; - виконує загально розвиваючі вправи з використанням предметів і без них;</p>	<p>Розвиток здатності керувати своїм тілом, загартовувати свою волю. Корекція правильної постави, виправлення недоліків ходьби, перешикуння відповідно до зміни мелодії. Деталізація правильного виконання вправ під музику. Уточнення поняття „ритмічне виконання вправ під музику”.</p>	<p>«Марш», муз. Ю. Рожавської, «Пісня Віні-Пуха», муз. М. Вайнберга, сл. Б. Заходера. Муз. супровід, спираючись на педагога. Вправи з предметами та без них: «Пружинки», рос. народ. мелодія, обр. Т. Ломової, «Веселі рученята», муз. О. Телічеєвої, «Вертушка», укр.. народ. мелодія муз. Я. Степового, «Поплаваємо», муз. В. Золотарьова, «Вправа з</p>
--	---	---	---	---

		фізкультури,			
		з використанням предметів і без них.			

	<p>Вправи з м'ячем, обручем, булавою (кидання, качання, передача), використання скакалок для різних стрибків під музику.</p>	<p>- виконує вправи з м'ячем, обручем, булавою, скакалкою, знає особливості їх виконання.</p>	<p>Корегування знань , пов'язаних з виконанням вправ з предметами (м'ячем, обручем, булавою (кидання, качання, передача).</p>	<p>прапорцем», польська народна мелодія, «Спіймаймо м'яч», муз. К. Мяскова, «Передача м'яча», муз. С. Сосніна.</p>
--	--	---	---	--

3.	12	<p>Ритмічні вправи</p> <p>з</p> <p>дитячими</p> <p>музичними</p> <p>інструментами</p> <p>Використання дитячих шумових інструментів з минулого року і нових (маракаси) для передачі сильних і слабких долей у</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає назви цих інструментів та способи користування ними; - передає рухом чи на інструменті сильну і слабку долі тактів у 	<p>Коригування назв дитячих шумових інструментів, уточнення способів користування ними.</p> <p>Корекція і розвиток відчуття ритму, підвищення уваги, швидкість реакції.</p>	<p>Укр. народні пісні : «Дибидиби», «Печу-печу хлібчик», «Дударики», «Луна», «Гра з бубном», муз. М.Красєва.</p>
----	----	---	--	---	--

		музичних творах. Відтворення заданого ритмічного малюнка та ритму в музичних творах під які виконуються рухові вправи.	музичних творах. - відтворює ритмічні малюнки, задані без музики і в музичному творі.	Розвиток здібностей й диференціювання на слух ритмічні малюнки. Корекція та розвиток дрібної моторики.	
4.	16	Імпровізація рухів на музичні теми, ігри під музику Добір вільних рухів під музику різного характеру під керівництвом учителя Передача напрямку різноманітними рухами	Учень: - вміє самостійно добирати рухи під музику різного характеру під керівництвом учителя; - передає різними формами руху динамічні акценти музики (уривчастості, зв'язності і	Розвиток мислення, пам'яті, творчої уяви. Корекція уявлення про: динамічні нюанси, штрихи, характерні рухи, що потрібно передати через	«Літаки», муз. В. Нечаєва, муз. Т. Ломової, «Автомобілі», муз. Т. Ломової «Котик волохатий», укр. колискова, «Кіт та миші», муз. Т. Ломової, «Веселі гуси», укр. народ. пісня,

		(помахом , стрибком,			
--	--	----------------------------	--	--	--

		<p>розслабленням, зміною напрямку); динамічними нюансами, штрихами музики, уривчастості (стаккато) зв'язності і плавності (легато) рухів, висхідного чи низхідного напрямку лінії мелодії.</p> <p>Наслідувальні рухи,</p> <p>Ігри під музику, ігри із співом, інсценування доступних пісень.</p>	<p>плавності, висхідної чи нисхідної лінії мелодії);</p> <p>- наслідує рухи тварин, птахів, людей, явищ природи;</p> <p>- знає правила декількох ігор;</p> <p>- бере участь в інсценуванні пісень;</p>	<p>музику.</p> <p>Підвищення відчуття ритму, здатності своєчасно включатися в музично-ритмічну діяльність.</p> <p>Формування здібностей до активної творчої спільної музично-ритмічної співпраці.</p> <p>Конкретизація уявлень про відповідні рухи живої і неживої природи, людей, пересувних предметів</p> <p>Розвиток емоційної сфери, художньо-образного мислення,- вміння керувати своїми емоціями.</p>	<p>«Курчата та яструб», муз. А. Мухи, «Хоровод в лісі», муз. М. Йорданського, сл. Н. Найдьоновой.</p> <p>«Півник», рос. народ. мелодія, обр. Т. Ломовой, «Зайчики», муз. О. Тилічєєвої, «Ведмежата», .</p> <p>Дит; народ. ігри: „Просо“, „Мак“, „Подольночка“ та ін.; А.Філіпенко „По малину в сад підемо“, „На мосту“ та ін. твори такого типу.</p>
--	--	--	--	---	--

				Формування	почуття	
--	--	--	--	------------	---------	--

				відповідальності за свої дії перед іншими, почуття колективізму. Формування ансамблевих навичок.	
5.	18	Народні танці і сучасні танцювальні рухи Танцювальні рухи (опрацьовані в минулому році та нові елементи танцю і рухи: біг м'який, перекаатний, гострий, з високим підніманням стеген. Пружинний крок і біг, напівприсідання, крок з носка на	Учень: - виконує прості танцювальні рухи; - виконує біг м'який, перекаатний, гострий, з високим підніманням стеген; - виконує пружинний крок і біг, напівприсідання, крок з	Пригадування теоретичного й практичного матеріалу з минулого року та закріплення нового матеріалу по даній темі. Розвиток емоційної сфери. Формування почуття колективізму, терплячості.	Чеська народна мелодія, обр. Ю.Соколовського, «Веселий танець» муз. Ю.Слонова, «Гречаники», укр.. народ. мелодія; «Пружинка», муз. О. Гнесиної; «Підскок та високий крок», муз. Н. Косенко; «Краков'як», укр.. народ. мелодія.

	<p>п'ятку, ковзкий крок, підскок.</p> <p>Почергове виставлення і викидання ноги на п'ятку вперед і вбік, на носок вперед, вбік, назад. Повороти кистей, плавне піднімання і опускання рук вперед, в гору, в сторони. Кроки польки вперед і назад. Основні кроки місцевих народних танців.</p>	<p>носка на п'ятку, ковзкий крок, підскок;</p> <p>- почергово виставляє і викидає ноги на п'ятку, вперед і вбік, на носок вперед, вбік, назад;</p> <p>- плавно піднімає руки вперед, вгору, в сторони;</p> <p>- виконує кроки польки вперед, назад;</p> <p>- бере участь у 5-6 нових танках.</p>	<p>Розвиток танцювальних здібностей.</p> <p>Корекція правильно ї постави та рухів під час виконання різних танців.</p> <p>Уточнення рухів, що належать до певного виду танців.</p>	<p>»Полька», муз. В. Локтева, «Полька», муз. С.Заславський, «Полька», муз. Б. Сметани, «Гопак», укр.. народ. мелодія, обр. Н. Метлова; «Танець парами», укр.. народна мелодія, обр. М. Лисенка, «Танок маленьких</p>
--	---	--	--	--

		Танцювальні			
--	--	-------------	--	--	--

		композиції українського народного танцю, кругові танки, рухи під сучасні ритми.			каченят», муз. Т.Вернер, сл. Ю.Ентіна, «Стукалка», укр.. народ. мелодія, обр. М. Мітлова «Вальс», муз. Ю. Соколовський. .
			-		

Вимоги до знань та вмінь учнів на кінець навчального року:

Учень:

ЗНАЄ:

- знає терміни, які визначають характер музики (5-6 визначень);
- терміни, пов'язані з перешикуванням;
- знає назви танцювальних кроків, танців;

УМІЄ:

- уміє користуватись з 4-5 музичними інструментами окремо;
- вільно рухатись під музику різного темпу, характеру, ритмічного малюнку;
- бере участь у 5-6 нових танках.

3-й клас

68 годин (2 години на тиждень)

1	2	3	4	5	
1.	2	Теоретичні знання Повторення раніше вивченого			
2.	18	Ритміко-гімнастичні вправи Основні рухи під музику на 3/4, з двух- і чотирьохдольним розміром. Відтворення плесканням чи іншими рухами сильних долей	Учень: - знає що таке двудольний, тридольний, чотиридольний розміри; - відтворює плесканням й іншими рухами сильні долі такту;	Корекція уточнення знань про вивчені розміри, недоліків ходьби, бігу, стрибків. Коригування і розвиток дрібної і загальної моторики. Розвиток зосередженості, уваги під час виконання	Чеська народна пісня «Аничка», обр. В.Рібакова, «Марш», муз. Є. Парлова, «Потупаємо-покружляємо», рос. народ. мелодія «Ой вулиця, вулиця широка», обр. Т.Ломової,

	<p>такту, розпізнавання чергування розмірів у творах. Чергування бігу і підскоків, кроку і присідання, різних видів ходьби – відповідно до змін у музиці.</p> <p>Загальнорозвиваль- ні вправи, (які містяться у програмі з фізкультури) під музику, Вправи на</p>	<p>- виконує і чергує різні види рухів;</p> <p>- виконує загально розвивальні вправи під музику;</p> <p>- виконує вправи на</p>	<p>вправ.</p> <p>Розвиток уваги, мислення, кінестетичної пам'яті.</p> <p>Коригування загальнорозвивальних вправ.</p> <p>Формування звички</p>	<p>«Крок з високим підніманням ноги і підскоки», муз. Т.Ломової, «Побігаємо- пострибаємо», муз. Т.Сосніна, «Бадьорий крок та біг», муз. Ф.Надененко, «Ходити бадьорим та спокійним кроком», муз. Т. Ломової, Муз. матеріал – на розсуд вчителя.</p>
--	---	---	---	---

		<p>рівновагу, вироблення красивої постанти, розвиток спритності.</p> <p>Вправи з гімнастичним приладдям (на лаві, шведській стінці, з м'ячами, кільцями, стрічками. Точний початок і закінчення руху за сигналом.</p>	<p>рівновагу, вироблення красивої постанти.</p> <p>- виконує вправи з гімнастичним приладдям (на лаві, шведській стінці, з м'ячами, кільцями, стрічками.</p> <p>- починає і закінчує рух за сигналом.</p>	<p>правильної постанти під час виконання ритміко-гімнастичних вправ.</p> <p>Розвиток рівноваги, координації рухів.</p>	<p>«Вправи з прапорцями», муз. Л. Бетховена, «Легкий біг зі стрічками», муз. Т. Ломової, «Де прапорці», муз. І Кишка.</p>
3.	12	<p>Ритмічні вправи з дитячими музичними інструментами</p>			

		<p>Використання різних ритмів на дитячих шумових інструментах в повільному і швидкому темпах.</p> <p>Визначення лексичних понять ансамбль, оркестр.</p> <p>Узгодження звучання інструментів в ансамблі.</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконує різні ритми на дитячих шумових інструментах в повільному і швидкому темпі; - знає терміни ансамбль, оркестр; - узгоджує своє звучання із звучанням інших виконавців в ансамблі; 	<p>Розвиток здібностей й диференціювання на слух різні ритмічні малюнки в різних темпах.</p> <p>Уточнення назв та їх значення (ансамбль, оркестр)</p> <p>Розвиток узгодженості, координації своїх дій з іншими.</p> <p>Підвищення уваги учнів та почуття відповідальності перед товаришами за якість виконання музичних творів.</p>	<p>Укр.. народні пісні: «Дибидиби», «Сорока-ворона», «Іде-іде дід, дід.</p>
--	--	---	---	---	---

4.	18	Імпровізація рухів на музичні теми,			
----	----	--	--	--	--

	<p>ігри під музику</p> <p>Самостійний добір вільних природних рухів під музику різного характеру на певну тему.</p> <p>Передача динамічних відтінків різними рухами (підсилення чи розслаблення м'язового напруження; в музиці. крещендо, димінуендо</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно добирає вільні рухи під музику різного характеру на певну тему; - передає динамічні відтінки в музиці (крещендо, димінуендо); - визначає регістр звучання і підбирає рухи відповідно нижньому, середньому і високому 	<p>Розвиток кін естетичної пам'яті, уваги, самостійності.</p> <p>Подальший розвиток відчуття ритму, здатності своєчасно включатися в музично-ритмічну діяльність.</p> <p>Конкретизація понять регістрове звучання</p>	<p>«Тепловоз», муз. А. Філіпченка, «Прилетіла пташка», муз. О. Тилічеєвої, «Збираємо гриби», муз. О. Шутенко, «Прогулянка і дощик», муз. А. Філіпченка, «Поїзд», муз. М. Мітлова, «Бабуся, квіти і діти», білоруська народ. мелодія.</p> <p>Інсценування пісень: «Антошка», муз. В. Шаїнського, сл. Ю. Ентіна, «Пісня Червоної Шапочки», муз. А. Рибникова, сл. Ю. Кіма.</p>
--	---	---	---	--

		Визначення реєстру звучання і вибір рухів відповідно в			
--	--	---	--	--	--

		<p>нижньому, середньому і високому регістрах. Наслідувальні рухи, об'єктів живої і неживої природи, людей. Визначення їх особливостей.</p>	<p>регістрам;</p> <p>- наслідує рухи тварин, птахів, людей, явищ природи;</p>	<p>Уточнення рухів живої й неживої природи, людей.</p> <p>Розвиток здатності пристосовувати свої дії до наявних умов.</p> <p>Формування власного емоційного сприймання музичного образу.</p>	<p>Імпровізування рухів різних казкових персонажів (лисиці, зайця, кози, ворони, ведмедя, вовка, журавля та ін.) в різних ігрових ситуаціях під музику відповідного характеру (за вибором вчителя).</p>
5.	18	<p>Народні танці і сучасні танцювальні рухи</p> <p>Удосконалення танцювальних рухів, опрацьованих в попередні роки.</p>	<p>Учень:</p> <p>- виконує танцювальні рухи, опрацьовані в попередні роки;</p>	<p>Корекція постави, координації рухів, плавності, гнучкості.</p>	<p>«Полька», муз. А. Жулинського, «Галоп», муз. І. Дунаєвського,</p>

		<p>Ознайомлення з новими елементами танцю і рухами: присідання і напівприсідання на місці і з просуванням.</p> <p>Крок вальсу правий і з поворотом.</p> <p>Різноманітні поєднання відпрацьованих кроків з рухами рук і плесканням.</p>	<p>- знає назви різних нових елементів танцю і танцювальних кроків;</p> <p>- виконує крок вальсу парний і з поворотом;</p> <p>- поєднує відпрацьовані кроки з рухами рук і плесканням;</p> <p>- поєднує рухи українських народних</p>	<p>Формування вміння точно розпочинати і завершувати рух.</p> <p>Формування вміння уважно ставитися до партнера, знаходити з ним спільний ритм руху.</p> <p>Формування вміння рухатися вільно й невимушено.</p> <p>Розвиток танцювальних здібностей.</p>	<p>«Пружина» на укр.. народ. пісню «І шумить і гуде», укр. народ. танець „Гопак”.</p> <p>«Вальс», муз. І. Дунаєвського, «Вальс», муз. П. Чайковського, «Вальс», муз. Т. Соколовського, «Вальс» з кінофільму «Тарас Шевченко», муз. Б. Лятошинського, «Український танець, укр.. народ. мелодія,</p> <p>«Полька», муз. М. Глінки, Укр.. народний танець, укр. народ.</p>
--	--	--	---	--	---

		Різні поєднання рухів українських			
--	--	--------------------------------------	--	--	--

	народних танців. Індивідуальні і парні танці.	танців; - бере участь у виконанні вивчених танців.		мелодія «Ой лопнув обруч», «Танець парами» на укр. народ. мелодію.
--	---	--	--	--

Вимоги до знань та вмінь учнів на кінець навчального року:

Учень:

ЗНАЄ:

- терміни, які зазначені за програмою (дво- і тридольний розмір, ансамбль-оркестр);
- назви різних нових елементів танцю і танцювальних кроків;

УМІЄ:

- використовувати кілька музичних інструментів в одному творі;
- підбирати самостійно вільні рухи під музику різного характеру;
- узгоджувати звучання інструментів в ансамблі;
- бере участь у виконанні вивчених танців.

4-й клас
68 годин (2 години на тиждень)

1	2	3	4	5	6
1.	2	Теоретичні знання Повторення раніш е вивченого			
2.	18	Ритміко-гімнастичні вправи Розпізнавання на слух дво-, три- і чотиридольних розмірів. Удосконалення рухів під музику зі зміною темпоритму.	Учень: - розрізняє на слух дво-, три- і чотиридольний розмір; - виконує будь-які гімнастичні вправи з предметами і без них під	Формування здатності диференціювати на слух. Корекція, розвиток відчуття змін темпоритму та відповідні їм зміни рухів.	Розрізнення на слух: «Каченя», муз. Ю.Соколовського, «Вальс», муз. Ф. Бургмюллер, «Піонерський марш», муз. М. Жербіна, Зміна темпоритму: «Марш», муз. Б.Троцюка, «Пісенька мамонтеняти», муз.

	<p>Ходьба і біг під музику із зміною темпу руху, з переходом від помірнього швидкого до повільного темпу.</p> <p>Відображення плесканням чи притупуванням ритмічних малюнків мелодії, виконання при підскоках нескладних ритмічних малюнків.</p>	<p>музику різного характеру, темпу;</p> <p>- виконує ходьбу і біг під музику з різними динамічними і темповими переходами.</p> <p>- відображує плесканням і притупуванням ритмічного малюнка мелодії;</p> <p>- виконує у підскоках нескладні ритмічні малюнки;</p>	<p>Зміцнення м'язів шиї, плечового поясу, рук і ніг, тулуба.</p> <p>Виховання зосередженості в процесі сприймання різних динамічних і темпових змін в музиці; коригування помилок.</p> <p>Виховання уважності, організованості, уточнення, корегування відтворення ритмічних малюнків мелодії.</p>	<p>В.Шаїнського, сл. Д.Непомнящої,</p> <p>Ходьба, біг: «Крокувати бадьорим і спокійним кроком», «Марш», муз. М. Роберта, «Швидкий крок та біг», муз. Ф. Надененко, «Побігаємо-пострибаємо», муз. С. Сосніна, «Легкий біг», муз. Т. Ломової,</p> <p>Ритмічний малюнок: «Вершники», муз. В. Вітліна, «Вертушки», укр.. народ. мелодія, муз. Я Степового, «Півник», рос. народ. мелодія, обр. Т. Ломової, «Полоскати хустинки», рос. народ. мелодія «Ой, утушка луговая», обр. Т. Ломової,</p>
--	--	--	--	---

		<p>Вправи на рівновагу з підніманням на носки, з різними рухами рук, з почерговим підніманням ніг.</p> <p>Виконання загально розвиваючих вправ у різних темпах, ускладнення вправ (відповідно контингенту), які сприяють розвитку сили, гнучкості, правильної постави.</p> <p>Вправи на розслабленню</p>	<p>- виконує вправи на рівновагу з підніманням на носки, різними рухами рук, з почерговим підніманням ніг;</p> <p>- виконує загально розвиваючі вправи у різних темпах.</p> <p>- виконує вправи на розслаблення певних груп м'язів</p>	<p>Корекція постави, координації рухів, розвиток рівноваги.</p> <p>Корекція загальної моторики.</p> <p>Розвиток вміння розслабляти певну групу м'язів.</p> <p>Уточнення прийомів виконання вправ.</p>	<p>Муз. матеріал – на розсуд вчителя.</p> <p>„Цуценя”, „Маленька ніжка”, „Вчимоссяплавати”, „Жива рибка”, „Радість” (із альбому</p>
--	--	--	--	---	---

		певної групи м'язів.			„Влітку біля моря”, муз. О. Герра.
--	--	----------------------	--	--	------------------------------------

		Ланцюжки вправ, вправи із приладдям.	- виконує ланцюжки вправ з приладдям.	Розвиток уваги, зосередженості, відповідальності за власні дії (під час виконання вправ з приладдям). Виправлення помилок при виконанні вправ з приладдям.	Вправи з предметами: «Вправи з стрічками», муз. В. Моцарта, «Передача м'яча», муз. С. Сосніна, «Передача хустинки», муз. Т. Ломової.
3	12	Ритмічні вправи з дитячими музичними інструментами Розуміння і передача на різних дитячих шумових інструментах основних ритмів знайомих пісень. Гра в ансамблі	Учень: - передає на різноманітних дитячих шумових інструментах ритмічний малюнок знайомих пісень;	Розвиток відчуття ритму та його відтворення на дитячих шумових інструментах. Коригування ритмічного відчуття та його адекватне відтворення. Уточнення уявлень про	Укр. народ. пісні «Іде, іде дід, дід», «Сорока-Ворона», «Галя по садочку ходила», обр. Л. Ревуцького, «На зеленом лузі», рос. народ. пісня. Укр. дитячі народні пісні (за

			- розуміє, що таке грати		
--	--	--	--------------------------	--	--

		нескладних ритмічних малюнків дитячих пісень.	в ансамблі; грає в ансамблі, виконує нескладні ритмічні малюнки.	ансамбль. Корекція відтворення ритмічних малюнків в ансамблі. Формування почуття відповідальності за свої дії при грі у ансамблі	вибором вчителя).
4.	16	Імпровізація рухів на музичні теми, ігри під музику Удосконалення вільних і природних рух під музику різного характеру. Передача різними рухами: динаміки, і ритмічного	Учень: - імпровізує рухи під музику різного характеру; - відображає зміною руху будь-які зміни в характері, темпі,	Розвиток емоційної сфери - власного емоційного сприймання і відтворення музичного образу. Корекція, уточнення відповідних засобам музичної виразності рухам. Формування відчуття ритму, здатності своєчасного і	Імпровізування рухів різних казкових персонажів (лисиці, зайця, кози, ворони, ведмедя, вовка, журавля та ін.) в різних ігрових ситуаціях під музику відповідного характеру (за вибором вчителя).

				відповідного	його	
--	--	--	--	--------------	------	--

		<p>малюнків музики, її темпоритму, темпу.</p> <p>Наслідувальні рухи, ігри під музику, ігри із співом, інсценування пісень, сценічне зображення казки,</p>	<p>темпоритмі, реєстрі звучання музики;</p> <p>- вміє відтворювати за зразком рухи певних живих і не живих об'єктів, казкових персонажів, може інсценізувати нескладні дитячі пісні.</p>	<p>відтворення. Коригування неадекватних музичному матеріалу рухів. Розвиток зосередженості уваги впродовж виконання вправ.</p> <p>Формування пам'яті на основі запам'ятовування правил безпеки під час ігор.</p> <p>Уточнення характерних рухів живих і не живих об'єктів, казкових персонажів. Розвиток почуття колективізму, здатності пристосовувати свої дії до наявних умов, ситуацій.</p>	<p>Інсценування пісень: «Грушка» укр.. народ. пісня, «Діалог вовка і козенят», муз. А. Крилато ва, сл. Ю. Ентіна. А. Філіпенко. "По малину в сад підем", дит. укр. пісні: "Галя по садочку ходила", "Подоряночка" та ін. (твори для інсценізації вчитель підбирає відповідно контингенту).</p>
5.	20	<p>Народні танці і сучасні</p>			

	<p>танцювальні рухи</p> <p>Удосконалення рухів попередніх років.</p> <p>Удосконалення вправ на координацію рухів рук і ніг при виконанні окремих па і вивчених танців.</p> <p>Розширення обсягу танцювальних рухів.</p> <p>Різні композиції рухів з українського, російського танцю, масових танців.</p>	<p>Учень:</p> <p>- бере участь у різноманітних композиціях рухів із вивчених танців.</p> <p>- виконує вправи на координацію рухів рук і ніг при виконанні окремих па і вивчених танців.</p> <p>- виконує різні композиції рухів з українського, російського танцю, танці інших народів, сучасних масових танців.</p>	<p>Корекція правильно її постави, плавності рухів та подальше їх удосконалення.</p> <p>Корекція та подальший розвиток рухів, координаційних здібностей учнів.</p> <p>Розвиток танцювальних здібностей. Розвиток рухової пам'яті, уточнення рухів різних народних танців.</p>	<p>рос. народ. мелодія «Выйду ль я на речечку», обр. Т. Ломової,</p> <p>Укр. танець, укр. народ. мелодія, рос. хороводний танок,</p> <p>«Танець парами» чеська народ. мелодія, «Гопак», укр.. народ. мелодія, обр. Н. Метлова, «Віденський вальс», обр. Ю. Соколовського,</p>
--	---	--	--	---

		танці інших народів, сучасних масових танців.			
--	--	---	--	--	--

Вимоги до знань та вмінь учнів на кінець навчального року.

Учень знає:

- усі вивчені терміни і назви видів музично-ритмічної діяльності та танців, що вивчалися протягом року;
- як виконувати відповідні вправи і рухові дії, танцювальний матеріал, інсценізувати пісні;
- як відтворювати ритм на дитячих шумових інструментах.

Учень вміє:

- виконувати будь-які гімнастичні вправи з предметами і без них під музику різного характеру, темпу;
 - відображати зміною руху будь-які зміни в характері, темпі, темпоритмі, регістрі звучання музики;
 - передавати на різноманітних дитячих шумових інструментах ритмічний малюнок знайомих доступних виконанню пісень;
 - інсценізувати дитячі пісні, зображувати персонажі в казках під музику;
 - виконувати різні композиції рухів із вивчених танців.
-

^{1/} Вчитель сам повинен визначати зміст, об'єм, кількість навчальних завдань, підбирати музичний матеріал відповідно до особливостей музично-ритмічного і рухового розвитку дітей класу. Музичний матеріал в програмі подається як зразок, а не як строго обов'язковий.